

EL DAVANTAL de PERE CALDERS

Cadascú a casa seva

Un dels fenòmens més intrigants de la nostra època el constitueixen, penso, les migracions. Hem assistit al procés de descolonització, principalment per part de potències europees. Un fet que cal celebrar de tot cor, perquè ens acosta una mica més a un món ideal.

Però què ha passat? Milers de súbdits de les antigues colònies han fugit cap a les velles metròpolis, reclamant uns drets que els havien encolomat mitjançant passaports de segona categoria. Hi ha qui creu que això és degut a un dels drets humans inalienables, el dret d'escollir residència sense traves legals. El mal és que tan sols es parla de drets i no d'obligacions. Es dona per fet que els elements que busquen nous horitzons fora de la seva terra són els més dinàmics, els més emprenedors. I és possible que es tracti d'un judici precipitat, perquè un veritable patriotisme sembla que els hauria d'incitar a quedar-se a casa i fer front als problemes que els han deixat amb la seva flamant sobirania, tan plena de trampes.

Una de les plagues més vergonyoses de la humanitat és el racisme, i ara resulta que la independència relativament reconeguda a pobles oprimits l'ha reviscudat. La presència de masses d'immigrants als països antigament opressors ocasiona topades doloroses, de difícil i llunyana solució. Potser una solidaritat sincera, presidida per un veritable desinterès en tots els ordres, faria possible que cadascú pogués viure a casa seva amb plena dignitat humana. S'evitaria el desarrelament i el conflicte entre costums de signe divers. I també l'enyorança, que crea tristeses i ressentiments de mal portar i aboquen sovint a una hostilitat manifesta contra el medi escollit de grat o per força. Són una colla de factors negatius que no ajuden gens a la convivència. I que en comptes de contribuir a una desitjable coneixença mútua, aviven les diferències.

Imagem-nos un edifici amb uns quants veïns educats i civilitzats: es tracten, se saluden cortèsament quan es troben per l'escala i, si algun d'ells necessita alguna cosa dels altres, l'atenen amb diligència i polidesa. Però, tal com afirma la vella dita, cadascú a casa seva. Si un dels estadants es presentava a un pis contigu, carregant mantes, estris de cuina i amb el seu folklore familiar a coll, amb el posat de quedar-se allí —i s'hi quedés— sota el pretext que al seu pis hi ha goteres, és gairebé segur que li preguntarien per què no prova de tapar les goteres abans de prendre una decisió tan extremada. Com que hem fet referència a un edifici idealitzat, fins i tot caldria esperar que la família pretesament receptora s'oferís per reparar l'avaria. Però un cop arreglat el dany, cadascú a casa seva.

Tot això no té res a veure amb el viatjar, que tant o més que un dret és una necessitat. Hauríem de visitar-nos, conèixer-nos i oferir-nos ajuda mútua, amb l'esperit ben obert. Els costums es conserven amb més puresa al lloc on s'han originat i voler barrejar-los els deixata lamentablement.

I com que de la manera de viure dels altres pobles sempre en podem aprendre coses —i, potser, ensenyar-ne alguna—, l'intercanvi en aquest terreny sol ésser profitós. Però al final, repeteixo, cadascú a casa seva, on prou feina hi tenim tots plegats.